

маркетинг-мікс, підприємства можуть залучати відвідувачів, забезпечувати впізнаваність бренду і, зрештою, сприяти зростанню бізнесу.

Впровадження цифрових маркетингових стратегій, розвиток стратегічних партнерств та адаптація до нових тенденцій мають вирішальне значення для орієнтації в динамічному ландшафті міжнародного туризму.

Список використаних джерел:

1. Сичова О. Цифровий маркетинг як інструмент сталого розвитку бізнесу. Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-32>.
2. Branding: Mastering the Art of Building a Powerful Identity and Lessons from Leading Brands. URL: <https://www.crowdspring.com/blog/branding/>.
3. How to Measure Marketing Campaign Effectiveness: Metrics and Trends. URL: <https://www.smartsheet.com/content/campaign-measurement>.
4. Innovations in travel and tourism industry. URL: <https://mysmartjourney.com/en-ca/post/innovations-in-travel-and-tourism-industry>.
5. Innovative International Marketing. URL: <https://www.brandvm.com/post/innovative-international-marketing>.
6. Marketing your tourism products. URL: https://www.iti.gov.nt.ca/sites/iti/files/marketing_your_tourism_products.pdf.
7. Social Media and Influencer Marketing for Promoting Sustainable Tourism Destinations. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/8/6374>.
8. Partnerships Are Essential to Growth in the Travel Industry. URL: <https://cww.travel/blog/partnerships-are-essential-to-growth-in-the-travel-industry/>.
9. Steps to Find Your Target Audience. URL: <https://www.marketingevolution.com/marketing-essentials/target-audience>.
10. The Four Ps of Marketing. URL: <https://www.ama.org/marketing-news/the-four-ps-of-marketing/>.

Канд. екон. наук Самойленко А. О., Келдіярова Т. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИПЛОМАТІЇ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У сучасному світі туризм відіграє все більш важливу роль не лише як економічний фактор, але й як інструмент дипломатії та міжнародного співробітництва. Туризм може сприяти порозумінню між народами, розширенню культурних зв'язків, а також стимулювати економічне зростання та розвиток. Можна виділити декілька способів, якими туризм сприяє розвитку відносин між країнами. В цілому, з табл. 1 можна зробити висновок, що туризм є потужним засобом сприяння

**« ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 2024 :
 ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ »**

взаєморозумінню, мирному співіснуванню та співпраці між країнами, і може виступати як каталізатор розвитку дипломатичних відносин у світі.

Таблиця 1

Способи, якими туризм сприяє розвитку відносин між країнами

№ з/п	Спосіб	Пояснення
1	Культурний обмін	Туризм дозволяє людям з різних країн пізнати інші культури, традиції, мови та звичаї. Це сприяє розумінню та поваги до різноманітності, а також сприяє розвитку толерантності
2	Економічні вигоди	Туризм є джерелом доходу для багатьох країн, особливо тих, де туристична інфраструктура розвинута. Це створює робочі місця та сприяє економічному зростанню
3	Обмін досвідом інновацій	У сфері туризму країни можуть обмінюватися досвідом у розвитку інноваційних технологій та практик у сфері гостинності та туризму
4	Політичний діалог	Туристичні зустрічі можуть стати майданчиком для політичного діалогу між країнами, сприяти вирішенню конфліктів та побудові довіри між націями
5	Заохочення мирного співіснування	Розвиток туризму може зміцнювати міжнародний мир і безпеку, оскільки він сприяє взаєморозумінню та співпраці між різними культурами та народами
6	Охорона природи і культурних цінностей	Збереження природи та культурних пам'яток є важливою частиною туризму. Країни можуть спільно працювати над збереженням природних та культурних ресурсів для майбутніх поколінь

Джерело: складено авторами.

Зв'язок між туризмом, дипломатією та міжнародним співробітництвом є досить глибоким та вельми різноманітним. Ось ще кілька ключових аспектів, які варто врахувати. З табл. 2 видно, що туризм може бути справжнім мостом між народами та культурами, сприяючи при цьому встановленню та зміцненню стабільних дипломатичних відносин і активному розвитку міжнародного співробітництва.

Таблиця 2

Ключові аспекти, які варто врахувати у зв'язку між туризмом та дипломатією

№ з/п	Аспект	Пояснення
1	Дипломатичний туризм	Деякі країни активно використовують туризм як інструмент для підтримки свого дипломатичного статусу. Вони можуть запрошувати іноземних гостей, політиків та дипломатів на спеціальні заходи, конференції та екскурсії з метою підтримки добросусідства та розвитку відносин

Продовження табл. 2

№ з/п	Аспект	Пояснення
2	Міжнародні події та форуми	Організація міжнародних подій, таких як виставки, конференції та форуми, створює можливості для співпраці та обміну думками між країнами. Ці події часто стають платформою для дискусій з питань політики, економіки та культури
3	Спільні проєкти та ініціативи	Країни можуть співпрацювати у розвитку туристичних маршрутів, спільних програм культурного обміну, розвитку туристичних інфраструктур та заходів з охорони природи
4	Діаспора та культурна спадщина	Туризм може сприяти зближенню країн через їхні діаспори, що часто є важливим чинником в міжнародних відносинах. Розвиток туристичних маршрутів та програм, пов'язаних з культурною спадщиною, може сприяти збереженню та відновленню зв'язків між різними групами людей
5	Культурний обмін та освіта	Туризм відкриває можливості для культурного обміну та освіти. Програми обміну студентами, молодіжні обміни та інші освітні ініціативи сприяють розумінню та довірі між країнами

Джерело: складено авторами.

Хоча туризм дуже часто розглядається як досить позитивний чинник для міжнародних відносин, існують і певні негативні аспекти, які можуть іноді виникати в результаті його впливу на дипломатію та міжнародне співробітництво (табл. 3).

Усі ці негативні аспекти можуть впливати на міжнародні відносини, порушуючи довіру між країнами та створюючи нові проблеми, які потребують вирішення на рівні міжнародної співпраці. Тому важливо управляти туризмом з урахуванням цих аспектів, забезпечуючи відповідно сталий та збалансований розвиток туризму як інструменту дипломатії та міжнародного співробітництва.

Туризм є надзвичайно потужним інструментом для підтримки дипломатії та міжнародного співробітництва. Його вплив на відносини між країнами не обмежується лише економічними аспектами, а також охоплює сфери культури, освіти, політики та екології.

По-перше, туризм сприяє культурному обміну та взаєморозумінню між народами. Він дозволяє людям пізнавати та оцінювати різноманітність культур, традицій і мов, що сприяє зміцненню толерантності та взаємоповаги.

По-друге, туристичні заходи і події, такі як конференції, форуми та фестивалі, створюють платформи для політичного діалогу та обміну ідеями між країнами.

Це сприяє вирішенню конфліктів, розбудові довіри та розвитку мирного співіснування.

Таблиця 3

Негативний вплив туризму на дипломатію та міжнародне співробітництво

№ з/п	Негативний вплив	Пояснення
1	Культурна асиміляція	Зі збільшенням потоку туристів у певні країни може виникати загроза культурній ідентичності та автентичності місцевих спільнот. Велика кількість туристів може спричинити комерціалізацію культурних та історичних пам'яток, що може призвести до втрати їхньої оригінальності та цінності
2	Негативний вплив на довкілля	Масовий туризм може призвести до забруднення довкілля, знищення екосистем та перенапруження природних ресурсів. Розвиток туристичної інфраструктури, зокрема будівництво готелів, доріг та інших об'єктів, може спричинити деградацію природних унікальних об'єктів
3	Соціальні конфлікти	Висока концентрація туристів у певних регіонах може призвести до соціальних конфліктів між місцевими жителями та туристами. Це може виникати через високий рівень шуму, незручності, зростання цін та інші аспекти, які впливають на якість життя місцевого населення
4	Нерівномірний розподіл економічних вигод	У багатьох випадках економічні вигоди від туризму не рівномірно розподіляються між місцевими громадами, особливо в країнах, які розвиваються. Це може призвести до наростання соціальних нерівностей та недовіри до іноземних інвесторів
5	Загроза національній безпеці	Зі зростанням туристичного потоку також може збільшуватися ризик терористичних актів та інших загроз національній безпеці. Туристичні об'єкти можуть стати мішенню для терористичних груп, що може призвести до негативного впливу на стабільність країни та міжнародну безпеку

Джерело: складено авторами.

По-третє, туризм збагачує економічний потенціал країн, сприяючи розвитку туристичної інфраструктури та створенню робочих місць. Він також може стимулювати інвестиції у сфері гостинності, транспорту та інших суміжних галузях.

По-четверте, туризм є важливим фактором у збереженні природних та культурних ресурсів країн. Збалансований туризм сприяє охороні навколишнього середовища, збереженню історичних пам'яток та національних парків.

Загалом, туризм відкриває широкі можливості для співпраці та взаєморозуміння між країнами, сприяючи побудові стійких та просунутих міжнародних відносин. Його потенціал як інструменту дипломатії та співробітництва важливий для розвитку міжнародного співтовариства в умовах глобалізації та взаємозалежності. Тому важливо сприяти розвитку туризму як засобу сприяння взаєморозумінню та співпраці між країнами.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко Д.О., Сотник Є.В. Міжнародний туризм та публічна дипломатія. Київ, 2023. URL: https://web.archive.org/web/20231216080459id_/https://iris-psy.org.ua/CR23_013.pdf.
2. Верховцева І., Ганношина І., Скляренко І. Сталий розвиток Європи: публічно-дипломатичний вимір міжнародного туризму. 2023. URL: <http://visnyk-international.uzhnu.edu.ua/article/view/287797>.
3. Європейська дипломатія у XXI столітті. Матеріали III Науково-практичного круглого столу. Харків, 2020. URL: <https://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/230fea8a1dfdda782c297f6403708afc.pdf>.
4. Згурська Ю.В. Міжнародне та міжмуніципальне співробітництво як фактор розвитку туризму під час війни: нові формати ділового туризму. Харків, 2023. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/Department_of_Administration_and_Marketing_Personn/2023/TUD0A0IZM_ZbD196rnik_tez.pdf#page=289.
5. Культурна дипломатія через туризм. 2023. URL: <https://fgritb.knukim.edu.ua/home/news/kulturna-dyplomatiia-cherez-turyzm.html>.
6. Лісовська М. Туризм як інструмент публічної дипломатії (на прикладі Болгарії). Київ, 2022. URL: https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2022/kmvpp/Naukovizakhodu_kafedry/Suchasne-pravo-mizhnarod-vymir-zbirnyk-2022.pdf#page=101.
7. Парфіненко А.Ю. Міжнародний туризм як інструмент публічної дипломатії: нові можливості для посилення зовнішньополітичного впливу України. Харків, 2016. URL: https://www.researchgate.net/publication/307559724_miznarodnij_turizm_ak_instrument_publicnoi_diplomatii_novi_mozlivosti_dla_posilenna_zovnisnopolitichnogo_vplivu_ukraini.
8. Парфіненко А.Ю. Міжнародний туризм як складова частина ліберального світового порядку. Харків, 2023. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/312>.
9. Schipper, F., Tchoukarine, I., & Bechmann Pedersen, S. (2018). The History of the European Travel Commission, 1948-2018. The European Travel Commission. URL: http://etc-corporate.org/uploads/ETC%20History%20Book%20_%20HD.pdf.
10. UNCTAD (1964). Measures for increasing the receipts of developing countries from tourism (Proceedings of the United Nations Conference on Trade and Development (23 March-16 June 1964), vol. I: final act and report. Annex A.IV.24). URL: https://unctad.org/system/files/official-document/econf46d141vol1_en.pdf.